

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Siseminister
määrus
algtekst-terviktekst
22.11.2010
Hetkel kehtiv
RT I, 19.11.2010, 1

Vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuded ja nendele vastavuse kontrollimise kord ning väljaõppe ja arvestuse läbiviimise kord

Vastu võetud 10.11.2010 nr 57

Määrus kehtestatakse „Päästeseaduse” § 33 lõike 2, § 35 lõike 5 ja § 38 lõike 8 alusel.

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

Käesoleva määrusega sätestatakse:

- 1) vabatahtliku päästja kutsesobivuse, sh isikuomaduste, füüsilise ettevalmistuse, väljaõppe ja tervise seisundi nõuded ning nendele vastavuse kontrollimise kord;
- 2) vabatahtliku päästja tervisekontrolli kord, sh tervisetõendi sisu ja vormi nõuded.
- 3) vabatahtliku päästja väljaõppe läbiviimise ning arvestuse sooritamise kord.

§ 2. Vabatahtlike päästjate jagunemine ja nõuete kehtestamine

Vabatahtlikud päästjad jagunevad vastavalt kehtestatud nõuetele järgnevalt:

- 1) iseseisvalt ennetustööl osalev vabatahtlik päästja;
- 2) koos päästeametnikuga päästetööl osalev vabatahtlik päästja;
- 3) iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osalev vabatahtlik päästja;
- 4) iseseisvalt päästeametniku korraldusel eriväljaõppet nõudval päästetööl osalev vabatahtlikpäästja.

§ 3. Vabatahtliku päästja kutsesobivus

(1) Vabatahtlikuks päästjaks saab arvata ja vabatahtliku päästjana saab tegutseda Eesti Vabariigile lojaalne ja seadusekuulekas ning vabatahtliku päästja kutsesobivuse nõuetele vastav isik.

(2) Vabatahtliku päästja kutsesobivus koosneb:

- 1) isikuomadustest;
- 2) füüsilisest ettevalmistusest;
- 3) väljaõppest;
- 4) tervise seisundist.

2. peatükk Vabatahtlikule päästjale esitatavad kutsesobivuse nõuded ja nõuete kontrollimine

§ 4. Nõuded vabatahtliku päästja isikuomadustele

Vabatahtliku päästjana saab tegutseda isik, kes vastab järgmistele isikuomadustele:

- 1) on võimeline töötama stabiilselt ja tulemuslikult pingeolukorras ning oskab teha meeskonnatööd;
- 2) on aus, kohusetundlik, otsustus- ja vastutusvõimeline, sealhulgas võimeline langetama otsuseid iseseisvalt oma pädevuse piires ja võimeline nägema ette otsuste tagajärgi;

3) on hea suhtlemisoskusega.

§ 5. Vabatahtliku päästja isikuomaduste kontrollimine

Vabatahtlikule päästjale kehtestatud isikuomaduste nõuete täitmist kontrollib päästkeskus vabatahtlikuks päästjaks saada soovijaga läbiviidava vestluse käigus enne vabatahtlikuks päästjaks arvamist. Päästkeskus võib vajadusel isikuomaduste kontrollimiseks küsida vabatahtlikuks päästjaks saada soovija tööandjalt vabatahtlikuks päästjaks saada soovija iseloomustust.

§ 6. Nõuded vabatahtliku päästja füüsilisele ettevalmistusele

- (1) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsiline ettevalmistus peab tagama vabatahtliku päästja päästesündmuse lahendamise ülesannete nõuetekohase täitmise.
- (2) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel erivaljaõpet nõudval päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsiline ettevalmistus peab vastama #Päästeteenistuse seaduse# § 7 lõike 4 alusel päästeteenistujale kehtestatud füüsilise ettevalmistuse nõuetele.

§ 7. Vabatahtliku päästja füüsilise ettevalmistuse kontrollimine

- (1) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsilist ettevalmistust kontrollib päästkeskus vabatahtliku päästja teise astme õppe läbiviimise käigus ning edaspidi vastavalt vajadusele, ent mitte sagedamini, kui üks kord kolme aasta jooksul.
- (2) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsilise ettevalmistuse kontrollimise vajaduse ilmnemisel teeb päästeametnik vastava ettekande päästkeskuse juhile, kes ettekande heakskiitmisel määrab füüsilise ettevalmistuse kontrollimise kohustuslikkuse koos kontrollimise aja, koha ja läbiviijate määramisega.
- (3) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsilise ettevalmistuse kontrollimisel lähtub päästkeskus käesoleva määruse §-s 16 sätestatud arvestuse läbiviimise korrast.
- (4) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel erivaljaõpet nõudval päästetööl osaleva vabatahtliku päästja füüsilist ettevalmistust kontrollib päästkeskus vastavalt #Päästeteenistuse seaduse# § 7 lõike 4 alusel päästeteenistujale kehtestatud füüsilise ettevalmistuse nõuete kontrollile.

§ 8. Nõuded vabatahtliku päästja päästealasele väljaõppele

- (1) Iseseisvalt ennetustööl ja koos päästeametnikuga päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt 16-tunnise vabatahtliku päästja esimese astme õppe.
- (2) Vabatahtliku päästja esimese astme õppe läbimise nõue ei laiene isikule, kellel on #Päästeteenistuse seaduse# § 13 alusel arvestatud päästeteenistuse staaži vähemalt kolm aastat.
- (3) Kui vabatahtlikuna päästetegevuses osalenud isik on enne 1. septembrit 2010 läbinud #Päästeseaduse# § 38 lõikes 3 nimetatud vabatahtliku päästja esimese astme õppe, ei kohaldata tema suhtes esimese astme õppe läbimise nõuet.
- (4) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt 36-tunnise vabatahtliku päästja teise astme õppe.
- (5) Vabatahtliku päästja teise astme õppe läbimise nõue ei laiene isikule, kellel on #Päästeteenistuse seaduse# § 13 alusel arvestatud päästeteenistuse staaži vähemalt kolm aastat. Nimetatud isikute teise astme õppe kestab vähemalt kuus tundi.
- (6) Kui vabatahtlikuna päästetegevuses osalenud isik on enne 1. septembrit 2010 läbinud #Päästeseaduse# § 38 lõikes 6 nimetatud vabatahtliku päästja teise astme õppe vähemalt 30 tunni ulatuses, kestab tema teise astme õppe vähemalt kuus tundi.
- (7) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kinnitatud vähemalt kuuettunnise vabatahtliku päästja teise astme õppe täienduskoolituse iga viie aasta järel.
- (8) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel erivaljaõpet nõudval päästetööl osalev vabatahtlik päästja peab olema läbinud Päästeameti peadirektori poolt kehtestatud vastava erivaljaõppe kursuse ja erivaljaõppe täienduskoolituse.

§ 9. Vabatahtliku päästja päästealase väljaõppe kontroll

(1) Iseseisvalt ennetustööl ja koos päästeametnikuga päästetööl osaleva vabatahtliku päästja väljaõppel teadmiste ja oskuste omandamist kontrollib päästkeskus vabatahtlikuks päästjaks saada soovija vabatahtliku päästja esimese astme õppe lõpus läbiviidava arvestusega, enne isiku vabatahtlikuks päästjaks arvamist.

(2) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleva vabatahtliku päästja väljaõppel teadmiste ja oskuste omandamist kontrollib päästkeskus vabatahtliku päästja teise astme õppe või käesoleva määruse § 8 lõigetes 5 kuni 6 sätestatud kuuetunnise õppe lõpus läbiviidava arvestusega ning seejärel perioodiliselt iga viie aasta järel käesoleva määruse § 8 lõikes 7 sätestatud vabatahtliku päästja teise astme õppe täiendkoolituse lõpus läbiviidava arvestusega.

(3) Iseseisvalt päästeametniku korraldusel eriväljaõpet nõudval päästetööl osaleva vabatahtliku päästja väljaõpet kontrollib päästkeskus vastava eriväljaõppe kursuse lõpus läbiviidava arvestuse käigus ning seejärel vastavalt #Päästeteenistuse seaduse# alusel päästeteenistujale kehtestatud teadmiste ja oskuste kontrollimise nõuetele lähtudes läbitud eriväljaõppest.

(4) Vabatahtliku päästja väljaõppe kontrollimisel, välja arvatud vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe või käesoleva määruse § 8 lõigetes 5 kuni 7 sätestatud õppe lõpus läbiviidava arvestuse korral, lähtub päästkeskus käesoleva määruse §-s 16 sätestatud arvestuse läbiviimise korrast.

§ 10. Nõuded vabatahtliku päästja tervisele

(1) Iseseisvalt ennetustööl, koos päästeametnikuga päästetööl ja iseseisvalt päästeametniku korraldusel päästetööl osaleval vabatahtlikul päästjal ei tohi olla #Päästeseaduse# § 34 punktides 2 kuni 4 nimetatud tervisehäireid.

(2) Vabatahtlik päästja, kes osaleb iseseisvalt päästeametniku korraldusel eriväljaõpet nõudval päästetööl peab vastama #Päästeteenistuse seaduse# § 7 lõike 4 alusel kehtestatud I grupi päästeteenistujatele kehtestatud tervisenõuetele.

§ 11. Vabatahtliku päästja tervisekontroll

(1) Vabatahtliku päästja vastavust tervisenõuetele kontrollitakse vabatahtlikuks päästjaks saada soovijal enne isiku vabatahtlikuks päästjaks arvamist. Alates vabatahtlikuks päästjaks arvamisest kontrollitakse tema vastavust tervisenõuetele iga viie aasta järel.

(2) Vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja tervisekontrolli viib läbi perearst (edaspidi *arst*), määrates terviseuuringute mahu ning kaasates vajaduse korral eriarste.

(3) Tervisekontrolli käigus hindab arst vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja terviseseisundit, kontrollib käesoleva määruse §-s 10 esitatud tervisenõuetele vastavust ja teeb kindlaks #Päästeseaduse# § 34 punktides 2 kuni 4 nimetatud tervisehäirete puudumise.

(4) Tervisekontrolli läbinud vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja kohta väljastab arst tervisetõendi (lisa).

(5) Vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtlik päästja, välja arvatud käesoleva määruse § 2 punktis 4 nimetatud vabatahtlik päästja, ei pea tervisekontrolli läbima, kui ta vastab #Liiklusseaduse# alusel mootorsõidukijuhile, trammijuhile või juhtimisõiguse taotlejale kehtestatud tervisenõuetele, mida tõendab mootorsõidukijuhi tervisetõend, mille kohaselt tervisekontrollist ei ole möödunud enam kui viis aastat.

3. peatükk

Vabatahtliku päästja päästealase väljaõppe läbiviimise kord

§ 12. Päästealase väljaõppe läbiviija

(1) Vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja päästealast väljaõpet viib läbi päästkeskus.

(2) Päästkeskuse nõusolekul võivad vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja päästealastväljaõpet läbi viia vastavat pädevust omavad juriidilised ja füüsilised isikud, kelle kasutuses on väljaõppe läbiviimiseks vajalikud ruumid ja tehnilised vahendid käesoleva määruse §-s 8 sätestatud väljaõppe läbiviimiseks.

§ 13. Päästealase väljaõppe läbiviimine

(1) Päästkeskus tagab vabatahtlikuks päästjaks saada soovijale võimaluse vabatahtliku päästja esimese astme õppel osalemiseks kuue kuu jooksul alates tema sooviavalduse esitamisest vabatahtlikuks päästjaks saamiseks.

(2) Vabatahtliku päästja esimese astme õppe läbinul on järgmised teadmised ja oskused:

- 1) teadmised iseseisvaks päästealasel ennetustööl osalemiseks;
- 2) teadmised päästeametniku korraldusel ja koos temaga päästetööl osalemiseks;
- 3) teadmised päästeasutuse ülesannetest ja vastutuselast;
- 4) oskus käsitleda esmaseid tulekustutusvahendeid;
- 5) teadmised võimalustest osaleda erinevatel õnnetustel abijõuna;
- 6) teadmised ja oskused #Päästeseaduse# § 38 lõikes 4 sätestatud meetmete kohaldamiseks.

(3) Päästkeskus tagab vabatahtlikule päästjale võimaluse vabatahtliku päästja teise astme õppel osalemiseks ühe aasta jooksul alates vabatahtliku päästja sooviavalduse esitamisest vastaval õppel osalemiseks.

(4) Vabatahtliku päästja teise astme õppe läbinul on järgmised teadmised ja oskused:

- 1) teadmised päästeametniku korraldusel iseseisvaks päästetööl osalemiseks;
- 2) teadmised päästetöö korraldamisest sündmuskohal;
- 3) teadmised raadioside pidamise korraldamisest sündmuskohal;
- 4) oskus kasutada päästetehnikat ja -varustust sündmuskohal;
- 5) teadmised eriliigiliste päästetööde teostamiseks ja eriohtude tajumiseks päästetööl;
- 6) teadmised ja oskused #Päästeseaduse# § 38 lõikes 7 sätestatud meetmete kohaldamiseks.

§ 14. Päästealase väljaõppega kaasnevad kulud

(1) Päästkeskuse poolt läbi viidud vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja kohustusliku päästealase väljaõppe läbiviimisega kaasnevad kulud tasub väljaõpet läbi viiv päästkeskus.

(2) Vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtliku päästja päästealasel väljaõppel osalemisega kaasnevad kulud tasub väljaõppel osaleja.

(3) Kui vabatahtlikuks päästjaks saada soovija ja vabatahtlik päästja läbib päästealase väljaõppe käesoleva määruse § 12 lõikes 2 nimetatud juriidilise või füüsilise isiku juures, tasub päästealase väljaõppe läbiviimise ja sellele osalemisega kaasnevad kulud päästealasel väljaõppel osaleja, kui päästkeskusega ei ole kokku lepitud teisiti.

4. peatükk Vabatahtliku päästja arvestuse läbiviimise kord

§ 15. Arvestuse läbiviija

(1) Vabatahtliku päästja esimese ja teise astme õppe ning käesoleva määruse § 8 lõigetes 5 kuni 7 sätestatud õppe järgset arvestust viib läbi päästkeskus.

(2) Vabatahtliku päästja päästealaste teadmiste ja oskuste kontrolliks läbi viidavaid arvestusi viib läbi päästkeskus või käesoleva määruse § 12 lõikes 2 nimetatud isik kooskõlastatult päästkeskusega.

§ 16. Arvestuse läbiviimise kord

(1) Päästkeskuse poolt läbi viidavast arvestusest teavitatakse arvestusel osalejaid vähemalt 30 kalendripäeva ette kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis. Käesolev nõue ei laiene vabatahtliku päästja esimese või teise astme õppe või käesoleva määruse § 8 lõigetes 5 kuni 7 sätestatud õppe järgsele arvestusele, mis on õppe läbimise lahutamatu osa.

(2) Arvestuse negatiivsele tulemusele sooritamise korral on vabatahtlikul päästjal kohustus sooritada esimene kordusarvestus 60 kalendripäeva jooksul ja teine kordusarvestus 120 kalendripäeva jooksul alates esimesest arvestuse sooritamise päevast.

5. peatükk

Lõppsäte

§ 17. Rakendussäte

Isik, kes on tegutsenud vabatahtliku päästjana päästetöödel lepingu alusel enne 1. septembrit 2010, peab määruses sätestatud nõuetele vastama hiljemalt 31. detsembriks 2011.

Marko Pomerants
Siseminister

Märt Kraft
Kantsler

[Lisa](#) Vabatahtliku päästja tervisetõendi vorm